

Про затвердження Положення про школу вищої спортивної майстерності

Державний комітет України з фізичної культури і спорту

Наказ № 2227 від 10.10.2002

По состоянию на 26 марта 2007 года

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Н А К А З

10.10.2002 N 2227

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
29 листопада 2002 р.
за N 933/7221

Про затвердження Положення про школу
вищої спортивної майстерності

Відповідно до Положення про позашкільний навчальний заклад затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2001 N 433 (433-2001-п) та з метою вдосконалення діяльності шкіл вищої спортивної майстерності та системи підготовки спортивних резервів України Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Положення про школу вищої спортивної майстерності (додається).

2. Положення направити Республіканському комітету по фізичній культурі і спорту Автономної Республіки Крим, управлінням з питань фізичної культури та спорту Київської, Севастопольської міських та обласних держадміністрацій для використання в роботі школами вищої спортивної майстерності.

3. Управлінню спорту вищих досягнень та спортивним відділам надати допомогу в роботі шкіл вищої спортивної майстерності.

4. Надіслати Положення на погодження до Міністерства фінансів України та подати цей наказ на державну реєстрацію до Мін'юсту України.

5. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника управління спорту вищих досягнень Уманець Н.Д.

Голова Комітету

М.М.Булатова

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Державного секретаря
Міністерства фінансів України

О.С.Яременко

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Держкомспорту України
10.10.2002 N 2227

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
29 листопада 2002 р.
за N 933/7221

ПОЛОЖЕННЯ
про школу вищої спортивної майстерності

1. Загальна частина

1.1. Школа вищої спортивної майстерності (далі - ШВСМ) - це позашкільний навчальний заклад, основним напрямом діяльності якого є спортивний, що забезпечує підготовку спортсменів вищих категорій до складу національних збірних команд України з відповідних видів спорту.

1.2. ШВСМ є складовою частиною системи навчальних закладів фізичної культури і спорту.

1.3. У своїй діяльності ШВСМ керується Конституцією України (254к/96-вр), Законом України "Про фізичну культуру і спорт" (3808-12), іншими законодавчими актами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами Держкомспорту, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Положенням про позашкільний навчальний заклад, цим Положенням і власним статутом.

1.4. ШВСМ створюється рішенням відповідних центральних, місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування або фізкультурно-спортивними товариствами, які мають статус всеукраїнських, за погодженням з Держкомспортом.

1.5. Це Положення поширюється на ШВСМ незалежно від підпорядкування.

1.6. ШВСМ за своїми організаційно-правовими формами може бути закладом державної, комунальної форми власності, республіканського, обласного та міського значення. За кількістю відділень з видів спорту - з одного або декількох олімпійських видів спорту.

2. Організаційно-правові засади діяльності ШВСМ

2.1. ШВСМ створюється засновниками, статус державної має ШВСМ, заснована на державній формі власності, статус комунальної має ШВСМ, заснована на комунальній формі власності.

2.2. Державна та комунальна ШВСМ створюються відповідно центральними, місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування з урахуванням потреб забезпечення підготовки спортсменів вищих категорій, за умови наявності необхідної навчально-методичної та матеріально-технічної бази, тренерсько-викладацьких кадрів та дотримання санітарно-гігієнічних норм, правил і стандартів.

Державна та комунальна ШВСМ здійснюють свою діяльність після реєстрації статуту.

Створення, реорганізація та ліквідація ШВСМ проводяться засновниками або органами, за рішенням яких їх створено в порядку, установленому чинним законодавством.

2.3. ШВСМ діє на підставі власного статуту, затвердженого засновниками, та набуває прав юридичної особи з дня реєстрації її статуту. У статуті зазначаються повна назва закладу, його адреса, засновник, підпорядкованість; мета й основні завдання діяльності, основні характеристики методичної та масової роботи, навчально-виховного процесу; визначаються права, обов'язки та відповідальність керівників, тренерсько-викладацького складу, учнів, а також порядок управління закладом та організація його фінансово-господарської діяльності, використання майна, внесення змін і доповнень до статуту тощо.

3. Організація навчально-тренувальної,
спортивної та виховної роботи в ШВСМ

3.1. ШВСМ проводить навчально-виховну, організаційно-методичну, організаційно-масову, навчально-тренувальну та спортивну роботу.

3.2. Структура та штати ШВСМ розробляються його керівником у межах затверджених видатків на оплату праці відповідно до встановлених нормативів і затверджуються засновником.

Структурними підрозділами закладу можуть бути відділення з різних видів спорту, які відкриваються за наявності однієї групи учнів вищої спортивної майстерності та двох груп спортивного вдосконалення.

Загальна чисельність вихованців та кількість видів спорту, з яких ведеться підготовка спортсменів, установлюються засновником за погодженням з Держкомспортом.

3.3. ШВСМ працює за річним планом роботи, погодженим засновником, реалізує напрями своєї діяльності з урахуванням особливостей соціально-економічного розвитку регіону, інтересів вихованців.

3.4. Навчально-тренувальна та спортивна робота у ШВСМ здійснюється за типовими навчальними планами і програмами з видів спорту, що затверджуються Держкомспортом, а також за навчальними планами і програмами, затвердженими відповідними місцевими органами виконавчої влади.

3.5. Навчальний рік у ШВСМ починається 1 січня і триває протягом року.

Комплектування груп вихованцями здійснюється у період з 1 до 15 січня, що вважається робочим часом тренера-викладача.

3.6. Основними критеріями оцінки діяльності ШВСМ є кількість підготовлених до складу національних збірних команд України спортсменів з відповідних видів спорту та рівень результативності виступів у головних змаганнях року учнів ШВСМ.

3.7. Основною формою організації навчально-тренувальної та спортивної роботи ШВСМ є постійно діючий навчально-тренувальний збір з постійним та змінним складом спортсменів та тренерів.

3.8. Навчально-тренувальна та спортивна робота здійснюється тренерами-викладачами основного складу ШВСМ та тренерами-викладачами спортсменів змінного складу, які залучаються до навчально-тренувальних зборів на основі сучасної методики тренування з широким застосуванням технічних засобів навчання та відновлювальних заходів, і базується на освоєнні спортсменами відповідних тренувальних та загальних навантажень, раціоналізації режиму дня.

Головними формами навчально-тренувального процесу ШВСМ є навчально-тренувальні збори, теоретичні та методичні навчально-тренувальні заняття за особистими планами підготовки, відновлювальні, профілактичні та оздоровчі заходи, медико-біологічне обстеження, педагогічне тестування, перегляд навчальних фільмів, кінограм, а також спортивні змагання.

3.9. Завдання навчально-тренувальних зборів визначаються тренером-викладачем та затверджуються керівництвом ШВСМ згідно з індивідуальним планом підготовки спортсмена та програмами з видів спорту.

4. Учасники навчально-тренувальної та спортивної роботи ШВСМ

4.1. Контингент учнів ШВСМ формується з числа кращих спортсменів відповідного регіону, які відповідають вимогам етапів спортивного вдосконалення та вищої спортивної майстерності:

на етап вищої спортивної майстерності зараховуються спортсмени, які виконали або підтвердили в минулому році у командних ігрових видах спорту розряд "кандидата у майстри спорту"; у всіх інших видах - не нижче звання "майстер спорту" або згідно з навчальними програмами;

на етап спортивного вдосконалення зараховуються, як правило, спортсмени, які виконали або підтвердили в минулому році в командних ігрових видах спорту перший спортивний розряд, в інших видах спорту - розряд "кандидата у майстри спорту" відповідно до вимог, установлених навчальними програмами.

Зарахування спортсменів-учнів на наступний рік навчання та етап підготовки здійснюються за умови поліпшення ними результатів виступу у змаганнях та виконання вимог до рівня їх спортивної

майстерності згідно з етапами підготовки (вік зарахування спортсменів установлюється згідно з програмами з видів спорту).

4.2. Учні зараховуються до ШВСМ на підставі наказу директора та рішення педагогічної ради.

4.3. Наповнюваність навчальних груп визначається залежно від рівня підготовки учнів згідно з програмами з видів спорту та на підставі нормативів, наведених у додатку до цього Положення.

4.4. Учні ШВСМ під час участі в навчально-тренувальних зборах та змаганнях забезпечуються харчуванням, фармакологічними відновлювальними засобами, вітамінними та білково-глюкозними препаратами за встановленими нормами, а також спортивною формою, інвентарем та, у разі потреби, проживанням.

4.5. Учні ШВСМ мають гарантоване державою право на:
безпечні та нешкідливі умови навчання;
користування спортивною та оздоровчою базою;
участь у різних видах навчально-тренувальної роботи, спортивних змаганнях та інших заходах;
вільне вираження поглядів, переконань - захист від будь-яких форм експлуатації, психічного і фізичного насильства від дій педагогічних та інших працівників, які порушують їх права, принижують честь і гідність.

4.6. Учні ШВСМ зобов'язані:
удосконалювати та підвищувати свою спортивну майстерність;
виконувати навчально-тренувальні навантаження з метою досягнення запланованих спортивних результатів;
брати участь у змаганнях та навчально-тренувальних зборах, передбачених індивідуальними та календарними планами спортивних змагань та навчально-тренувальних зборів;
дотримуватися встановленого спортивного режиму та особистої гігієни.

За невиконання учнем своїх обов'язків до нього можуть застосовуватися дисциплінарні заходи відповідно до чинного законодавства.

4.7. Учні ШВСМ мають також інші права і обов'язки, визначені законами "Про освіту" (1060-12) і "Позашкільну освіту" (1841-14).

5. Медичне та науково-методичне забезпечення навчально-тренувального процесу

5.1. Учні ШВСМ підлягають медичному нагляду та забезпечуються обслуговуванням лікувально-фізкультурного диспансеру.

5.2. Науково-методичне забезпечення ШВСМ здійснюється на умовах укладання договору на виконання робіт з науковими комплексними групами.

5.3. ШВСМ може мати власний медико-відновлювальний центр з необхідними приміщеннями, сучасним діагностичним і медичним обладнанням.

6. Управління ШВСМ

6.1. Безпосереднє керівництво ШВСМ здійснює директор, який призначається на посаду (звільняється з посади) засновником відповідно до чинного законодавства.

На посаду директора ШВСМ призначається особа, яка є громадянином України, фахівець із вищою спеціальною освітою, досвідом організаційної роботи зі стажем роботи у фізкультурно-спортивних організаціях, закладах не менше трьох років, який пройшов підготовку та атестацію у Держкомспорті.

Директор ШВСМ здійснює керівництво діяльністю ШВСМ, несе відповідальність за результати її роботи, представляє ШВСМ у всіх підприємствах, установах і організаціях; розпоряджається в установленому порядку майном і коштами ШВСМ, укладає угоди, відкриває банківські рахунки, видає у межах своєї компетенції накази та розпорядження, які є обов'язковими для виконання всіма працівниками ШВСМ, приймає на роботу та звільняє з роботи працівників відповідно до чинного законодавства; затверджує

посадові інструкції працівників; контролює дотримання штатно-фінансової дисципліни, установлює надбавки, доплати, премії та надає матеріальну допомогу працівникам, відповідає за якість та ефективність роботи школи; забезпечує дотримання вимог охорони здоров'я, дитинства, праці та господарської діяльності, санітарно-гігієнічних, протипожежних заходів та техніки безпеки. Несе відповідальність за виконання покладених на заклад завдань, за результати фінансово-господарської діяльності, стан і збереження будівель та іншого майна, переданого в користування та володіння закладу.

6.2. Заступник директора з навчальної роботи повинен мати вищу спеціальну освіту, досвід організаційної та тренерсько-викладацької роботи. Несе відповідальність за організацію навчально-тренувального процесу, проведення відбору спортсменів, організацію праці інструкторів-методистів, здійснює контроль за проведенням навчально-тренувальних занять, виконанням індивідуальних планів спортсменами, готує документи з тарифікації тренерів-викладачів, координує роботу медичного персоналу, співпрацює з відповідними комплексними науковими групами, організовує роботу щодо узагальнення досвіду роботи тренерів-викладачів.

6.3. Заступник директора з адміністративно-господарської роботи повинен мати досвід адміністративно-господарської діяльності. Несе відповідальність за забезпечення матеріально-технічних умов для проведення навчально-тренувального процесу, збереження майна та інвентарю, експлуатацію будинків, приміщень ШВСМ, утримання їх у належному санітарному стані, забезпечення належної експлуатації спортивної бази, організацію профілактичного нагляду та здійснення поточного ремонту спортивних споруд, приладів, інвентарю, утримання та використання транспорту.

6.4. На посаду старшого інструктора-методиста призначається фахівець, який має вищу спеціальну освіту та досвід організаційно-методичної роботи в галузі фізичної культури і спорту. Старший інструктор-методист очолює роботу інструкторів-методистів, веде контроль за їх діяльністю та виконує функції, які передбачені для інструкторів-методистів.

6.5. На посаду інструктора-методиста призначається фахівець, який має вищу спеціальну освіту та досвід організаційно-методичної роботи в галузі фізичної культури і спорту.

Інструктор-методист здійснює методичне забезпечення та координацію роботи тренерів ШВСМ з відбору учнів, проведення їх спортивної орієнтації, організацію навчально-тренувального та виховного процесу, здійснює контроль за комплектуванням навчальних груп, змістом та результатами навчально-тренувального та виховного процесів, організовує роботу щодо підвищення кваліфікації тренерів-викладачів зі спорту, проведення відкритих занять;

веде статистичний облік результатів роботи спортивної школи, відділення, етапів підготовки, забезпечує накопичення, узагальнення та аналіз результатів спортивної роботи, передового досвіду тренерів-викладачів школи, бере участь у підготовці статистичного звіту про роботу ШВСМ, а також відповідає за ведення документації з навчально-методичної роботи;

здійснює контроль за проведенням навчально-тренувальних занять, виконанням програм з видів спорту, навчальних планів та відповідає за формування і виконання розкладу занять.

6.6. Тренерсько-викладацький склад ШВСМ комплектується з числа провідних фахівців, які мають вищу спеціальну освіту, вищу або першу кваліфікаційну категорію.

Тренер-викладач бере участь у відборі перспективних спортсменів, розробляє індивідуальні плани підготовки, проводить у відповідності до них навчально-тренувальну і виховну роботу, веде систематичний облік результатів тестування спортсменів зі спортивної підготовки, виконання ними тренувальних навантажень,

забезпечує безпеку занять, здійснює заходи з дотримання санітарно-гігієнічних норм; несе відповідальність за стан здоров'я учнів на навчально-тренувальних заняттях, своєчасне проходження спортсменами поглибленого медичного обстеження, запобігання вживанню спортсменами різних видів стимуляторів, допінгових засобів. Спільно з лікарем організовує відновлювальні заходи.

Тренер-викладач ШВСМ зобов'язаний систематично підвищувати свою кваліфікацію, брати участь у науково-методичних конференціях і, як правило, один раз на 5 років підлягає атестації у порядку, установленому Держкомспортом.

6.7. Старші тренери-викладачі, крім обов'язків, установлених для тренерів-викладачів, також здійснюють контроль за діяльністю тренерів-викладачів з видів спорту, несуть відповідальність за організацію навчально-тренувального процесу, комплектування відділень, проведення тренерських рад відділень, організацію заходів з підвищення кваліфікації тренерів-викладачів.

6.8. У ШВСМ створюється педагогічна рада, яку, як правило, очолює керівник закладу, який затверджує положення та склад ради.

6.9. Директору, заступнику директора з навчальної роботи, інструкторам-методистам (старшим інструкторам-методистам) дозволяється паралельно з основною роботою проводити навчально-тренувальну роботу у своїй школі з відповідною оплатою. При цьому навантаження не може перевищувати 12 годин на тиждень.

7. Фінансово-господарська діяльність та матеріально-технічна база ШВСМ

7.1. Фінансово-господарська діяльність ШВСМ проводиться відповідно до законодавства та статуту ШВСМ.

7.2. Фінансування державної та комунальної ШВСМ здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів, а також за рахунок додаткових джерел фінансування, не заборонених законодавством.

Додатковими джерелами формування коштів ШВСМ є:

- кошти від надання платних послуг відповідно до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України;
- кошти гуманітарної допомоги;
- добровільні грошові внески, матеріальні цінності підприємств, установ, організацій та окремих громадян;
- кредити банків;
- інші надходження.

Кошти, отримані ШВСМ з додаткових джерел фінансування, використовуються для впровадження діяльності, передбаченої статутом.

7.3. ШВСМ у процесі провадження фінансово-господарської діяльності має право:

- самостійно розпоряджатися коштами господарської та іншої діяльності відповідно до її статуту;
- користуватися безоплатно земельними ділянками, на яких вона розташована;
- розвивати власну матеріальну базу;
- володіти, користуватися і розпоряджатися майном відповідно до законодавства та статуту;
- виконувати інші дії, що не суперечать законодавству та статуту ШВСМ.

Матеріально-технічна база ШВСМ включає приміщення, споруди, обладнання, засоби зв'язку, транспортні засоби, земельні ділянки, рухоме і нерухоме майно, що перебуває в її користуванні.

7.4. Майно ШВСМ може вилучатися засновником (власником) лише за умови подальшого використання цього майна та коштів, отриманих від його реалізації, на розвиток фізичної культури і спорту в порядку, установленому Кабінетом Міністрів України.

7.5. ШВСМ в установлені терміни здійснює бухгалтерсько-фінансову та статистичну звітність у порядку, визначеному нормативно-правовими актами.

7.6. Для забезпечення організації і здійснення своєї

діяльності у ШВСМ ведеться в установленому порядку та затверджується така документація:

- кошторис доходів та видатків;
- штатний розклад;
- тарифікаційний список тренерсько-викладацького складу;
- розклад занять;
- план комплектування відділень на навчальний рік;
- списки навчальних груп;
- книги наказів;
- табелі обліку робочого часу працівників ШВСМ;
- журнали обліку роботи тренерів-викладачів;
- річний план роботи ШВСМ, погоджений із засновником;
- індивідуальні плани підготовки спортсменів;
- особисті справи працівників ШВСМ;
- особисті картки спортсменів;
- особисті картки тренерів-викладачів зі спорту.

8. Діяльність ШВСМ у рамках міжнародного співробітництва

8.1. ШВСМ має право здійснювати прямі міжнародні зв'язки на основі самостійно укладених угод, регламентів міжнародних і національних федерацій та брати участь у міжнародних заходах у встановленому законодавством порядку.

9. Державний контроль за діяльністю ШВСМ

9.1. Державний контроль за діяльністю ШВСМ здійснюють Держкомспорт, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські, районні державні адміністрації, до сфери управління яких належать ШВСМ, органи місцевого самоврядування.

9.2. Основною формою державного контролю за діяльністю ШВСМ є державна атестація ШВСМ, яка проводиться не частіше одного разу на 10 років у встановленому порядку.

Начальник управління
спорту вищих досягнень

Н.Д.Уманець

Додаток до п. 4.3
Положення про школу
вищої спортивної
майстерності

НОРМАТИВИ

наповненості навчальних груп та кількість
годин навчально-викладацької роботи на тиждень

Етапи підготовки	Рік навчання	Режим навчально-викладацької роботи з навчальними групами (години)	Наповненість навчальних груп з видів спорту		
			I гр.	II гр.	III гр.
Підготовка спортсменів-учнів на етапах підготовки:					
Вищої спортивної майстерності	весь термін	32	3	6	4
Спортивного вдосконалення	1-го року	24	5	6	6

	2-го року	26	4	6	5
	понад 2 роки	28	4	6	5

Примітки:

1. Група з виду спорту визначається в залежності від складності та особливостей організації і побудови навчально-тренувального процесу.

До першої групи видів спорту належать: біатлон, бобслей, гімнастика спортивна, гімнастика художня, гірськолижний спорт, лижне двоборство, кінний спорт, вітрильний спорт, стрибки у воду, стрибки на лижах з трампліна, санний спорт, плавання синхронне, стрільба з лука, стрільба стендова, сучасне п'ятиборство, фігурне катання на ковзанах, фрістайл, фехтування, велоспорт (трек, шосе), ковзанярський спорт, веслування академічне, веслування на байдарках і каное, легка атлетика, стрільба кульова, теніс, триатлон.

До другої групи видів спорту відносяться командні ігрові види спорту.

До третьої групи відносяться інші види спорту.

2. Конкретні режими навчально-викладацької роботи, наповненість, кількісний склад груп та вік спортсмена встановлюються програмами з видів спорту.

3. У видах спорту першої групи, крім основного тренера-викладача, до роботи можуть залучатися тренери-викладачі із суміжних видів спорту та тренери-хореографи.

4. За наявності в складі навчальної групи спортсмена - члена, кандидата до збірної команди України або резервного складу кількість годин на тиждень (цієї групи) може бути збільшена до 36.

5. До постійного складу учнів шкіл поза групами можуть бути зараховані з дозволу центрального органу виконавчої влади з фізичної культури та спорту спортсмени, які входять до складу збірних команд України на поточний рік (члени, кандидати, резерв) та які посіли в змаганнях:

чемпіонату Європи - 1-3-тє місце;
 чемпіонату світу та Олімпійських іграх - 1-6-тє місце.

Начальник управління
 спорту вищих досягнень

Н.Д.Уманець